

D O R D R A C V M

S T oppidum in Batauis peruetustum, in Merua fluuiio situm, sed quia is fluuius ex Rheno, Mosa, & Linga fluminibus, qui eò decurrent, oritur, quidam ad quatuor fluuios situm scribunt, sic enim effigiem oppidi ac situm, cum Philippus Hispaniarum Rex, Anno Christi. M. D. X L I X. in id primum ingrederetur, possessionem capturus, exprimi iussit, & imaginis hoc distichon inscribi.

*Me Mosa & Walis, cum Linga, Meruaq; cingunt,
Æternam Batauæ Virginis ecce fidem.*

His igitur fluuijs in insulam redigitur. Nam anno Christi M. CCCC. XXI. contigit, ut VValis ac Mosa fluuij, vna cum mari continentem, in qua hoc oppidum iacet, atque Brabantia iungebatur, inundarent, quam verò late, crudeliterque, satis inde liquet, quod vicos, siue pagos septuaginta totos submerserint, absorperintq;. Numerus eorum, qui in ijs simul cum bonis omnibus perierint, aestimatur ultra centum hominum millia. Paulatim tamen huius absorptæ terræ quædam particulæ, solitis artibus eius prouinciae, recuperantur. Pisces varijs generis, Merua ijs locis, habet. Strutionibus & Sulmonibus, veluti circum Campenam Zuiderzea, que dicitur, planè scatet. Itaque Dordracum quinque miliaribus Gouda, septem Vltraiecto distat. Amplum est, pulchrum, ac potens, & elegantioribus ædificijs insigne. Summum tempulum, quod Mariæ virginis est sacrum, oculos mira pulchritudine pascit. Quicquid vini Rhenani in Belgium adportatur è Germania, quicquid frumenti ex Gelris, Cliuis, Iuliacensisibus, & aliunde mediterraneis è locis, id omne in hoc oppidum, tanquam emporium transuicitur. Quo nomine, tum alias ob causas, id creuit, & hominum multitudine perquam est frequens. Pugnaces etiam homines, bellicosos, ac fortes, cum res postulat, non hoc modò oppidum, sed & vniuersa Batauia, quo quis tempore edidit. Adeò quidem, ut Iulius Cæsar Legionem Batauicam, corporis sui custodiæ præfecerit, ei que primum ac præcipuum exercitus sui signum commiserit: cuius etiam ope & auxilio fretus, Britannia potitus est, & ciuii saeuiente bello, feroci eorundem armatus potentia, profligarit Pompeium. Cuius deinde omnes successores Augusti, Batauorum fortitudine & fide commoti, eos tutelæ ac defensioni corporis, & primas in aries cooptarunt, usque ad Vitellij Augusti tempora, qui maximorum beneficiorum, que à Batauica gente percepérat, immemor, eam Roma, totaq; Italia pepulit, quæ cum Rheni flumen descenderet, Bonnæ Oppidum est inter Confluentes & Vbiorum Coloniam) in Romanorum legionem, cui Flaccus Ordinarius præcerat, incidit, à qua graue perpessa damnum, viribus tandem ac armis sibi viam parans, Batauiam, natuum solum tenuit, tandemque à Vespasiano, eiusque filio Tito, in Italiam reuocata, ad pristinum dignitatis gradum restituitur, multisque augetur honoribus, & priuilegijs, ob res præclaras, contra Britanos, Romanorum nomine, gestas, eamque animorum fortitudine, rebusque magnificè actis, consequuta est laudem, ut Tacitus Batauorum magnanimitatem, præ cæteris Germaniæ populis, vehementer commendet. A qua quidem eos, qui Dordracum incolunt, nunquam defecisse constat. Graui siquidem, & diuturno saeuiente bello inter Flandros, Gallos, Zelandos, & Batauos, Meridionalem Batauiam Ioannes Brabantia Dux inuadit, omniumque oppidorum adeptus deditioinem, præter Dordraci, eam ciuitatem decem dies obsidet, maioremque eius partem, per ignita massilia incendit. Tandem Dordracenses, Duce Nicolao à Puteo, forti ac nobili viro, magnis viribus erumpunt, ac retro cedere singulari virtute, Brabantos cogunt, toraque Zuuthollandia expellunt. Nec his contenti, usque ad Buscumducis insectantur, ferro, incendioque omnia deformantes, adeò, ut Busco etiam Ducis, firmo oppido, ignem inijicerent per inflammatas sagittas: reuersi dehinc cum diuite præda per Fanum Gertrudis, unde & Brabantos eiecerunt. Posthæc Nicolaus ille Puteanus, Dordracensium fortitudine, rebusque secundis clatus, maximos Hollandis suis fecit animos, mouensq; cum illis Heiselmundam, cum Flandris quoque feliciter dimicauit, qui, si verus est numerator Ioannes Beka, cecidit h̄ic duo Flamingorum millia. Refert etiam Engerranus, An. salutis M. CCCC. LVI.

sub exitum mensis Iulij, Dordracum incendio fortuito de-
flagasse, duoq; millia domorum, & multos in
ea clade mortales, perijisse.